

Νιόβη Λύρη

Amore

Διήγημα

Aπό το παράθυρο του ξενώνα η Ευανθία βλέπει την κεραμιδένια στέγη του κάτω πατώματος, τα γυμνά χειμωνιάτικα κλαδιά και, σε μικρή απόσταση από τα απορημένα μάτια της, ένα μοναχικό κάτασπρο τοίχο γύρω στα πέντε μέτρα ψηλό. Στέκεται αινιγματικός στην ερημιά και την πάχνη και λάμπει στο αδύναμο φως του ηλεκτρικού κι ενός αχνού φεγγαριού πίσω από τα σύννεφα. Η Ευανθία τον κοιτάζει με τα χέρια τυλιγμένα γύρω από το σώμα της σε μια στάση λίγο σκυφτή, έπειτα στρέφεται και βλέπει την αντανάκλασή της στο ανοιχτό τζάμι. Αμέσως σηκώνει κορμό και κεφάλι και προβάλλει τη λεπτή ίσια μύτη, όπως κάνει όταν την κοιτούν.

Λίγο πριν νυχτώσει ανέβαινε το καλντερίμι από το καφενείο ως εδώ, αναπνέοντας άρωμα καμένου ξύλου κι ακούγοντας ένα μακρινό γαύγισμα που αντηχούσε σε όλο το χωριό και στο βαθύ φαράγγι που το κλείνει. Ήταν έτοιμη να βιαστεί για να ξεφύγει από την υγρασία που την τύλιγε, όταν πρόσεξε πλάι της, στον τοίχο ενός χαμηλού σπιτιού, το *τρίτο κατά σειρά* δείγμα του ίδιου, εντελώς παράταιρου με το χώρο, φαινομένου: ένα (ακόμα) γκράφιτι, της γνωστής τεχνοτροπίας που εφαρμόζουν οι νεαροί στις πόλεις, *βάφοντας* με σπρέι διάφορους τοίχους.

Στάθηκε να το κοιτάξει: μισοκρυμμένο πίσω από ένα θάμνο, ήταν ένα κοινό δείγμα της γνωστής *urban art*, που έγραφε τη λέξη ROCK με κόκκινα γράμματα σε ασαφές πολύχρωμο

φόντο. Αναρωτήθηκε, για *τρίτη* όπως είπαμε φορά, πώς να ήταν άραγε ο νεαρός που είχε κάνει εδώ διακοπές και πώς τον άφησαν οι ελάχιστοι, γέροι κυρίως, κάτοικοι να στολίσει τους τοίχους τους έτσι. Καθώς συνέχισε το ανέβασμα, το βήμα της ήταν τώρα πιο αργό και στο πρόσωπό της γλίστρησε μια σκιά ευχάριστης προσμονής.

Μα ας πάρουμε καλύτερα τα πράγματα από την αρχή. Την πρώτη μέρα που έφτασε, απόγευμα, αφού ταχτοποίησε στο δωμάτιο του ξενώνα τα ρούχα της, το λάπτοπ και την κάμερα, κατέβηκε για δείπνο και ύστερα προτίμησε να μη βγει, μα να ξεκουραστεί και ίσως να σκεφτεί τη δουλειά της. Της άρεσαν τα δωμάτια των ξενοδοχείων, που άλλωστε μέχρι πρόσφατα ήταν οι μόνοι ιδιωτικοί της χώροι καθώς ζούσε με τους γονείς της, κυρίως για χάρη της μαμάς. Συμβολαιογράφος με γνωριμίες σε καλλιτεχνικούς κύκλους, η μαμά της Ευανθίας ήταν αυτή που τη στήριξε κόντρα στον μπαμπά στις κινηματογραφικές σπουδές (οπότε και δίκαια καμάρωνε για την κόρη στους κύκλους της), όμως για να νοικιάσει δικό της διαμέρισμα τη στήριξε ο μπαμπάς, που ονειρευόταν το σπίτι του ελεύθερο επιτέλους από τις τηλεφωνικές συνδιαλέξεις, τα ντιβιντί και τα καλλυντικά της. Η ίδια τα είχε καλά και με τους δυο από παιδιά, το μόνο που είχε να κάνει ήταν να εξειδικεύει αναλόγως: «Τώρα είμαι φρόνιμη στην καρέκλα», «τώρα φοράω τα καλά μου», «τώρα διαβάζω στο γραφείο μου». Η άλφα εικόνα έδινε καλή μαμά, η βήτα μπαμπά. Όχι ότι πίστευε πως δεν την αγαπούσαν, μα τους ένιωθε τόσο εύθραυστους, τόσο έτοιμους να διαλυθούν στα δικά του ο καθένας, έπρεπε πάντα να είναι σε φόρμα για να τους αποσπάει από αυτά.

Πάντως τελευταία ένιωθε πιο ανεξάρτητη, ο μεγάλος άγνωστος κόσμος την καλούσε. Ταυτόχρονα την αποσυντόνιζε: ενώ παλιότερα ήταν μεθοδική στα απλά παιδικά της πράγματα, τώρα που ζούσε μόνη δεν τα πολυκατάφερνε να οργανωθεί.

Έτσι και εκείνο το πρώτο βράδυ στο χωριό: αντί να μελετήσει άνοιξε την τηλεόραση και ξεχάστηκε με μια ελληνική ταινία. (Που επιπλέον γνώριζε απ' έξω). Την ώρα των διαφημίσεων μόνο βγήκε στο παράθυρο του δωματίου. Στο όμορφο λευκό της πρόσωπο με τις μαύρες αφέλειες και την καλογραμμένη μύτη φάνηκε πάλι η αυταρέσκεια κυρίας σε θεωρείο, μα η Ευανθία μάλλον δεν είχε διαβάσει τη μαντάμ Μποβαρύ ώστε να έχει υπόψη πως το παράθυρο είναι στην επαρχία ό,τι στην πόλη το θέατρο, οπότε πήρε απλώς το ύφος από συνήθεια ή για να νιώσει δυνατή στην ερημιά του ξένου μέρους. Μύρισε το καμμένο ξύλο, οικείο από τα τζάκια της Αθήνας και κοίταξε πιο ήρεμα τη νύχτα. Τότε πρόσεξε για πρώτη φορά τον άσπρο τοίχο απέναντι. Μα δεν του έδωσε πολλή σημασία γιατί το βλέμμα της τράβηξε το κυριότερο αξιοθέατο, το κάστρο: αν και σκοτάδι, διέκρινε με δέος, στην άκρη του χωριού, κατάμαυρο στο σκούρο μπλε ουρανό, τον απότομο βράχο με τα ερείπια στην κορυφή και γύρω του δυο τρία παλιά αρχοντικά. Σε ένα από αυτά υπήρχε φως.

Ζάρωσε τα φρύδια κοιτάζοντάς το έντονα, μα στα μεγάλα μάτια της, σκούρα ψάρια του βυθού κάτω από το δάσος με τις μαύρες αφέλειες, η σκέψη πέρασε χωρίς να σταθεί: δεν έβλεπε παρά ένα φτωχικό βασίλειο φαντασμάτων, πολύ αδύναμο μπροστά στις fantasy υπερπαραγωγές της εφηβείας της, έτσι λίγες στιγμές πριν ξαναρχίσει η ταινία στην τηλεόραση δεν υπήρχε στο βλέμμα της παρά κοινή περιέργεια.

Το άλλο πρωί ανέβηκε στο κάστρο. Στα στενά περάσματα φυσούσε δυνατός αέρας, που έκανε δύσκολο το βάδισμα και την παρατήρηση. (*Παρατήρηση*: για τη δουλειά της το άλφα και το ωμέγα). Ο βράχος με τον ερειπωμένο πύργο ξεχώριζε πάνω από τα σπίτια επιβλητικός μα παρά το φως το προηγούμενο βράδυ το μέρος ήταν τώρα έρημο και όλα τα παράθυρα σφαιλιστά. Δεν είδε ψυχή, εκτός από ένα σκύλο που τριγυρνούσε μυρίζοντας και δυο τρία ανεμοδαρμένα δέντρα. Ένιωσε κάπως ανήσυχη, ήταν κι ο αέρας και προτίμησε να φύγει.

Στρίβοντας ωστόσο σε ένα στενάκι προς την έξοδο της καστροσυνοικίας, την περίμενε η πρώτη έκπληξη: σε έναν τοίχο σχεδόν τυφλό (εκτός από ένα μικροσκοπικό άνοιγμα ψηλά) δέσποζε ένα καλοσχεδιασμένο γκράφιτι που έγραφε AMORE. Τα γράμματα ήταν γαλάζια και μοβ, είχαν υπογραφή (ακατανόητη) και φόντο με πολλά χρώματα, που το φως του πρωινού αναδείκνυε σε όλη τους τη ζωντάνια, σαν χαρούμενα λουλούδια φυτρωμένα στην παλιά πέτρα. Ήταν τόσο ευχάριστο θέαμα που στάθηκε να το κοιτάξει. Χρειάστηκαν λίγα λεπτά για να αναρωτηθεί τι γύρευε ένα τέτοιο, καθαρά *αστικό* καλλιτέχνημα (και μάλιστα καλοδιατηρημένο ή πολύ πρόσφατο) σε μέρος τόσο ερημικό και αδιάφορο για την κουλτούρα που αυτό εκπροσωπεί.

Επιπλέον βρισκόταν σε ένα στενάκι ούτε ενάμισι μέτρο φαρδύ, από όπου κανείς σχεδόν δεν περνούσε εκτός από τους ελάχιστους κατοίκους, κάποιον επισκέπτη σαν την Ευανθία και ίσως κάποιον Αλβανό, από αυτούς που επιδιορθώνουν στέγες και κουφώματα ξυπνώντας για λίγο τα χωριά με τους ήχους τους.

Μα αυτό ήταν μόνο η αρχή: λίγα βήματα πιο πέρα, στην επάνω είσοδο του χωριού, την περίμενε, προς μεγάλη της έκπληξη, το *δεύτερο* γκράφιτι. Ζωγραφισμένο στον πέτρινο φράχτη ενός φυσικού εξώστη, ήταν επιτηδευμένα (μάλλον) παιδικό, με απλά σχήματα και σε φωσφοριζέ χρώματα που έλαμπαν, αντανακλώνοντας έντονα το χειμωνιάτικο ήλιο. Παρίστανε ένα ξυπνητήρι που έδειχνε οκτώ και τέταρτο και είχε κυκλικά γύρω του κόκκινα, μπλε και κίτρινα γράμματα που έλεγαν: *It's school time*. Αναρωτήθηκε πού να βρισκόταν το σχολείο. Όμως, ακόμα και κοντά να βρισκόταν, ήταν απίθανο τα παιδιά να περνούσαν από εδώ, λογικά θα έρχονταν από το κάτω μέρος, από το χωριό.

Κατεβαίνοντας (είχε ανέβει από άλλη διαδρομή) συνάντησε μια κρήνη με τρεχούμενο νερό και δίπλα ένα πέτρινο παγκάκι. Κάθισε λίγο να ξεκουραστεί και τότε μαζί με το νερό κύλησαν και οι σκέψεις της με πιο προσοδοφόρο τρόπο – για την α-

κρίβεια κύλησαν επιτέλους στη νοητή ακολουθία σεκάνς μιας ταινίας με ψηφιακή κάμερα. Γιατί, παρόλο που δεν το έχει πει σε κανέναν εδώ (είναι μάλλον μυστικοπαθής σε σχέση με τις καλλιτεχνικές της προθέσεις) αυτό ακριβώς προσπαθεί να κάνει σ' αυτή τη μοναχική εκδρομή: να αρχίσει μια ταινία.

Αυτά αναπολεί τώρα κοιτάζοντας έξω από το παράθυρο του ξενώνα κι έχοντας πριν λίγο εντοπίσει το *τρίτο* όπως είπαμε γκράφιτι, αυτό στο χαμηλό σπίτι, που έγραφε ROCK . Το *μυστήριο των τριών γκράφιτι* θα έπαιρνε αβίαστα το δρόμο του για σενάριο, αν δεν την ενοχλούσε ήδη όλο και πιο πολύ το *άλλο μυστήριο*, αυτό του *άσπρου τοίχου*. Τον κοιτάζει στο χλομό φως να ορθώνεται απέναντί της ακατανόητος και τυλίγει πάλι το σώμα με τα χέρια της. Δεν ξέρουμε αν και πόσο νιώθει φόβο, μα η ιδέα είναι κιόλας αστεία: μια σκηνοθέτρια που φοβάται το σκοτάδι.

Ξαφνικά η Ευανθία συγκεντρώνεται και συνδέει τα δύο μυστήρια με μια καινούργια σκέψη: πέρα από το γεγονός ότι δεν είχαν θέση εδώ, τα γκράφιτι ήταν παράξενα γιατί ήταν *χωμένα*. Ήταν κρυμμένα πίσω από θάμνους, σε στενά, σε σπάνια περάσματα. Αντίθετα, αυτός εδώ ο μεγάλος τοίχος, σε κεντρικό και σχετικά πολυσύχναστο μέρος (μπροστά από έναν ξενώνα) είχε μείνει ανέπαφος. Γιατί ένας καλλιτέχνης γκράφιτι άφησε αυτή την προκλητική επιφάνεια λευκή;

Μπορεί βέβαια απλώς να μην του επέτρεψαν να τον *βάψει* ή να τον ασβέστωσαν μετά. Γιατί όμως τότε να σβήσουν αυτό το έργο και να αφήσουν τα άλλα;

Κάτω από τις κουβέρτες ηρέμησε, με τη σκέψη πως απλώς η φαντασία της αναζητούσε εμπνεύσεις: ο τοίχος μπροστά στον ξενώνα όφειλε να είναι καθαρός. Εξάλλου θα ήταν μάλλον απομεινάρι κάποιου παλιού σπιτιού ή περιφραξής, ή ίσως είχε κάποια αρχαιολογική αξία – θα μπορούσε να αναζητήσει ταμπέλα ή και να ρωτήσει.(Αν και το απέφευγε. Δεν ήθελε να φαίνεται

περίεργη, ούτε να δίνει δικαίωμα να της κάνουν κι εκείνης ερωτήσεις).

Έσβησε το φως κι έκλεισε τα μάτια γυρνώντας πλευρό, τότε όμως αιφνίδια μια απρόσκλητη ιδέα την ανατρίχιασε: δεν είχε, αλήθεια, προσέξει καλά τι υπήρχε πίσω από τον τοίχο. Φαινόταν μια ξερή έκταση γης, αλλά... Τώρα που την ξανάφερε στο νου, δεν ήταν ακριβώς μια *ξερή έκταση*: πίσω από τον ανεξήγητο τοίχο είχε διακρίνει φευγαλέα κάτι άσπρες πέτρες, αρκετά μεγάλες, λαξευμένες μάλιστα σε κανονικά ορθογώνια σχήματα...

Στην Αθήνα έκανε πρόχειρα ένα σενάριο για ένα έρημο χωριό, στο οποίο το ζωγραφιστό ξυπνητήρι θυμίζει ότι είναι ώρα σχολείου αλλά παιδιά δεν υπάρχουν, μια μυστηριώδης ψυχή γράφει στον τοίχο *AMORE* αλλά νέοι επίσης δεν υπάρχουν για να αγαπηθούν και το *ROCK* είναι η φωνή ενός νεαρού μοναχικού επισκέπτη, που θέλησε να διασκεδάσει την πλήξη του. Έπειτα ασχολήθηκε με τα γυρίσματα μιας τουριστικής ταινιούλας (ο μπαμπάς της ήταν Τμηματάρχης υπουργείου και ο οργανισμός Τουρισμού είχε πάντα τις πόρτες ανοιχτές για την Ευανθία), στην οποία η ψηφιακή της κάμερα ακολουθούσε το κόκκινο διώροφο λεωφορείο που δείχνει τα αξιοθέατα της πόλης. Ήταν καλή δουλειά, που επιπλέον την αντάμειψε με απροσδόκητο τρόπο, γιατί σε μια στροφή του λεωφορείου πίσω από το Ζάππειο και κάτω ακριβώς από το μυστηριώδη, σχεδόν άβατο Αρδηττό, είδε, στη λίθινη περίφραξη του λόφου, το ένα από τα τρία γκράφιτι του χωριού, ολόιδιο, με τα φωτεινά του γαλάζια και μοβ γράμματα: *AMORE*.

Λίγες μέρες μετά έπεσε εκείνο το απίθανο χιόνι. Ψυχή δεν περπατούσε, τα σχολεία κλειστά, παντού πάγος, άσπρο, ομορφιά. Κατέβηκε τότε ένα απόγευμα στο κέντρο με δυσκολία και στάθηκε απέναντι από το γαλάζιο και μοβ *AMORE*, να το κοιτάζει. Τόσο λαμπερό μέσα στο λευκό της πόλης, κάτω από το

χιονισμένο λόφο που υψωνόταν έρημος, με το πυκνό, σχεδόν ανεξερεύνητο άλσος του! Το κοίταξε μέχρι που το σώμα της πάγωσε και τότε κίνησε να φύγει. Έτσι, με το μικρό βασανιστήριο, η εικόνα χαραχτηκε στο μυαλό της.

Η λέξη τριγύριζε τώρα επίμονα στη σκέψη της. *Amore... Amore*. Παλιομοδίτικη, στην Ελλάδα δεν τη λέμε πια. Της ήρθε τότε καινούργια ιδέα: ότι ο μυστηριώδης street artist δεν ήταν Έλληνας, αλλά ένας κάτοικος της Ελλάδας που θα χρησιμοποιούσε πιο εύκολα αυτή τη λέξη λόγω ιταλομάθειας. *Αλβανός**

Ταίριαζε. Το σπουδαιότερο, εξηγούσε θαυμάσια τα γκράφιτι στο χωριό: ένας από τους Αλβανούς που κάθε τόσο μαστόρευαν στέγες και κουφώματα ή έβαφαν τοίχους στα διατηρητέα σπίτια. Επιπλέον συχνά αυτοί οι Αλβανοί ήταν όντως καλλιτέχνες, που αναγκάστηκαν να κάνουν τέτοιες δουλειές. Ιδού λοιπόν η περίπτωση ενός μετανάστη, που στην πόλη ενσωματώνεται σε μια ομάδα γκραφιτάδων κι όταν βρίσκεται λίγες μέρες σε ένα γερασμένο ελληνικό χωριό, το μεταμορφώνει!

Φυσικά έπρεπε να βρει Αλβανό. Θυμήθηκε ένα σκηνοθέτη, γνωστό της μαμάς της, και έψαξε μέσω αυτού. Το Μάρτιο βρέθηκε να κατεβαίνει την εθνική οδό από Θεσσαλονίκη σε ένα πούλμαν παρέα με τον Έλι. Ο Έλι ήταν απίστευτα γελαστός, φλύαρος, ήξερε όλα τα έργα του Ντοστογιέφσκι και μιλούσε πολύ καλά (εκτός από ελληνικά) ιταλικά και αγγλικά. Ήταν ηθοποιός και ποδοσφαιριστής, εικοσιπέντε χρονών και ονειρευόταν ταξίδια μα είχε πρόβλημα με τη βίζα. Της είπε για τα σχέδιά του στο θέατρο. Στην αρχή εκείνη χαμογελούσε και τον κοίταζε στα μάτια. (Μετά κοιτούσε το κινητό της).

Και να τους μαζί στο μικρό της σπίτι, η Ευανθία γυμνή μετά τον έρωτα να μιλάει για την ταινία της και ο Έλι να γελάει

* Οι Αλβανοί είναι πράγματι σε μεγάλο ποσοστό ιταλομαθείς, για ιστορικούς λόγους. Κατά τα άλλα η αγάπη στα αλβανικά είναι *ντασουρί (dashuri)*.

και να θέλει έρωτα ξανά. Μα πρέπει να της πει πρώτα αν θα παίξει στην ταινία της. Τη χαϊδεύει κι εκείνη χαλαρώνει κι αφήνεται μα όχι τελείως. (Να της πει πρώτα). Του Έλι οι κινήσεις γίνονται τότε κοφτές, όχι τόσο από θυμό όσο από σύγχυση: στο δικό του κόσμο οι συναλλαγές και οι συμφωνίες γίνονται τελείως χωριστά από τα πράγματα που στ' αλήθεια αγαπάμε, στον κόσμο της Ευανθίας όμως μοιάζουν να πηγαίνουν μαζί: η Ευανθία είναι πολύπλοκη για τον Έλι.

Αργότερα στέκεται γυμνός, σκεπτικός, αγγίζει αφηρημένους ντιβιντί της. *Ταινία, λοιπόν, οκεί. Και όχι μόνο, αποφασίζει.*

Παντρεύτηκαν το Μάιο (ο μπαμπάς της θύμωσε, αλλά η μαμά της τον καθησύχασε πως ήταν μόνο ένα καπρίτσιο) κι έτσι ο Έλι πήρε ελληνική ιθαγένεια. Ταξίδευαν τώρα στις μεγάλες πόλεις της Ευρώπης μαζί με ένα συνεργείο διαφημίσεων. Κοίταζαν γοητευμένοι κτίρια, μουσεία, καταστήματα, τους καθαρούς δρόμους με τα φαρδιά πεζοδρόμια. Ύψωναν έπειτα τα μάτια στις καλόγουστες ρεκλάμες και θαύμαζαν επίσης γιγάντια γκράφιτι που κάλυπταν ακόμα κι ολόκληρους ουρανοξύστες. Συχνά ήταν κι αυτά ρεκλάμες, μα πάντα άφηναν άφωνη την Ευανθία με το μέγεθος, το ύψος, το χρώμα, έμοιαζαν να ορμάνε επάνω της, φτιαγμένα από ανθρώπους άλλων διαστάσεων. Δεν ήξερε να τα κρίνει καλλιτεχνικά, μα τα ένιωθε έργα γενναία. Ανάμεσά τους ο Έλι εντόπισε με ενθουσιασμό κι έργα ενός διάσημου έλληνα τοιχογράφου, του Zeppelin, που η Ευανθία αγνοούσε.

Ένα απόγευμα σε μια μακρινή πρωτεύουσα, κάνοντας βόλτα δίπλα σε μια τεχνητή λίμνη, ακολούθησαν μια παράκαμψη του γραφικού πεζόδρομου και βρέθηκαν τυχαία σε ένα σιδηροδρομικό σταθμό-μουσείο. Εκεί, βλέποντας ένα βαγόνι-έκθεμα, η Ευανθία κοκάλωσε από έκπληξη: μπροστά της είχε ξανά, ολόιδιο, το γκράφιτι με τα γαλάζια και μοβ γράμματα: AMORE.

Τότε της ήρθε η λογική ιδέα πως ήταν απλώς τυποποιημένη διαφήμιση κάποιου προϊόντος. Άρχισε να ψάχνει το θέμα, αλλά δεν έβγαλε τίποτα. (Όχι ότι έψαξε και πολύ). Είπε όμως στενοχωρημένη στον Έλι ότι, αφού βρήκε το AMORE κι εδώ, δηλαδή σ' αυτή την ευρωπαϊκή πόλη τόσο μακριά από την Ελλάδα, η ιστορία με τον Αλβανό δεν έστεκε πια.

Κάθονταν στη Βενετία, γύρω τους οχλοβοή –ήταν μέρες Πάσχα. Θα έπαιρναν το πλοίο για Πάτρα. Ο Έλι επιστράτευε με υπομονή όλα τα αυτονόητα επιχειρήματα, ότι το σενάριο δεν είναι η πραγματικότητα, βάζεις μέσα μόνο ό,τι θέλεις, ή ότι οι λήψεις εξ ανάγκης θα περιορίζονταν στην Ελλάδα. Μα εκείνη ήταν αμετάπειστη και σκυθρωπή: δεν ήθελε πια να κάνει μια ταινία για το έρημο χωριό και τον Αλβανό. Ήθελε να κάνει μια ταινία για το μυστηριώδες AMORE των μεγάλων πόλεων.

«Κι εγώ τι θα κάνω σε αυτήν;» τη ρώτησε εκείνος σε μια ύστατη προσπάθεια, μια αόριστη επίκληση στην ενοχή ή τη δικαιοσύνη. «Τον Αλβανό που τριγυρίζει την Ευρώπη και ζωγραφίζει; Ξέρεις πολλούς Αλβανούς που μπορούν να το κάνουν αυτό;»

Δεν απάντησε, τον κοίταξε μόνο εύγλωττα. Θα την αδικήσουμε αν δεν πούμε πως οι ώρες στο πλοίο έδειχναν να είναι από τις πιο δύσκολες της ζωής της, αλλά, όπως του είπε σε μια στιγμή κοιτάζοντάς τον βαθιά στα μάτια, *δεν μπορούσε να κάνει αλλιώς*. Εκείνος τραβήχτηκε σε μια γωνιά. Ήθελε την ηρεμία του, να χαθεί στις σκιές της ζωής που είχε πριν. Πού και πού μονάχα έριχνε μια ματιά στο τεντωμένο της πρόσωπο. Εκείνη μιλούσε στο τηλέφωνο. «Ναι, μαμά...»

Αμέσως μόλις έφτασαν χώρισαν. Ευτυχώς λίγες μέρες αργότερα ο Έλι υπέγραψε σε μια ομάδα της επαρχίας και το πράγμα έγινε ευκολότερο, γιατί έφυγε.

Η Ευανθία ξαναπήγε στο χωριό, να ανανεώσει την ιδέα στην πηγή της. Έμεινε στον ίδιο (μοναδικό άλλωστε) ξενώνα και στο ίδιο δωμάτιο. Το πρώτο σούρουπο σκέφτηκε τον Έλι και δάκρυσε, βυθίζοντας το βλέμμα σε μια σκοτεινή λιθογραφία στον τοίχο, που δεν είχε προσέξει την άλλη φορά. Σκέφτηκε μια στιγμή να ανοίξει την τηλεόραση μα προτίμησε να μείνει έτσι κι άφησε τα δάκρυα να τη λυτρώσουν. Η λιθογραφία έδειχνε το χωριό σε παλιότερη εποχή, ο βράχος με το κάστρο ξεχώριζε μέσα σε μαύρα σύννεφα. Την φαινόταν ξαφνικά μια διάσταση νέα, ένας νοητός δρόμος που ίσως θα μπορούσε να ακολουθήσει. Βγήκε στο παράθυρο και κοίταξε προς το κάστρο: τα αρχοντικά έδειχναν πάντα έρημα στη γαλακτώδη νύχτα, ωστόσο ξαναείδε το φως στο ένα από αυτά. Έπειτα στράφηκε μπροστά κι αμέσως κάστρο και λιθογραφία ξεχάστηκαν: ο τοίχος, ο ανεξήγητος *άσπρος τοίχος* απέναντι, αυτή τη φορά ήταν πολύ τρομακτικός, γιατί τον έβλεπε μεσάνυχτα στο άπλετο φως ενός γεμάτου φεγγαριού. Ποτέ δεν είχε φανταστεί πόσο τρομακτικό μπορεί να είναι το άσπρο! Ανατρίχιασε κι έκλεισε το τζάμι, όσο για το τι υπήρχε πίσω του, για την ακρίβεια τι ήταν οι λαξεμένες πέτρες που διακρίνονταν κατάλευκες στο χώμα, δεν θέλησε καθόλου να το σκεφτεί.

Πάντως τα τρία γκράφιτι, το ROCK στο ανηφορικό καλντερίμι, το ρολόι που έδειχνε οκτώ και τέταρτο ψηλά στο κάστρο και το περίφημο AMOPE, ήταν στη θέση τους. Αυτή τη φορά αποφάσισε να ρωτήσει: έπρεπε επιτέλους να φτιάξει μια ταινία και η φαντασία δεν αρκούσε, χρειαζόταν ως αφορμή κάτι *πραγματικό*.

Στο καφεενείο ο ήλιος δεν έφτανε μέχρι τα ράφια με τους καφέδες και τις ρακές, το ψυγείο ήταν σχεδόν στο σκοτάδι. Μόνο τα λίγα παλιά τραπέζια και οι τοίχοι με τις γκραβούρες, τα υφαντά κιλίμια κι ένα διακοσμητικό βιολί λούζονταν στο φως της άνοιξης. Η Ευανθία δεν ήξερε αν η κουζίνα κρυβόταν γιατί ήταν βρόμικη ή γιατί από κανενός ντόπιου το μυαλό δεν περ-

νούσε ότι θα μπορούσε να είναι. Ήταν ευγενική πελάτισσα, έλεγε πάντα κάτι για τον καφέ, το τυρί και το κρασί, τον καιρό και το δρόμο που δεν φτιάχτηκε ακόμα.

Ο καφετζής, επίσης ευγενικός πάντα με την «κοπελιά», απάντησε λακωνικά και γενικόλογα: «Α, εδώ, τα παιδιά». (Φτιάχνουν τα γκράφιτι). «Τους αρέσει».

Εκείνη επέμεινε, λέγοντας ότι ένα από αυτά το είχε δει και στην Αθήνα αλλά και σε μια μεγάλη πόλη μακριά από την Ελλάδα, ολόιδιο.

Εκείνος απλώς γέλασε και κούνησε το κεφάλι.

«Ε, το παιδί τα φτιάχνει», πετάχτηκε τότε ένας γέρος με μπαστούνι από το βάθος. «Το παιδί της Φιλιώς».

Δεν ρώτησε περισσότερα. Οι καφενόβιοι των χωριών της φαίνονταν σιβυλλικοί κι αλλόκοτοι και *το παιδί της Φιλιώς* ήταν μια ικανοποιητική απάντηση – όχι βέβαια για τις περιπτώσεις της Αθήνας και της ευρωπαϊκής πόλης. Πίσω στον ξενώνα ρώτησε για τη *Φιλιώ*, αλλά ο ξενοδόχος, που δεν καταγόταν από το χωριό, δεν ήξερε (ή απέφυγε) να της πει, παρά πολύ αόριστα. Τα λόγια του πάντως παρέπεμψαν στο κάστρο.

Είχε τότε την ιδέα να τον ρωτήσει αν είχαν νεολαία το καλοκαίρι (αυτό σίγουρα ήταν στις αρμοδιότητές του) και τότε της απάντησε, με αναπάντεχη εγκαρδιότητα, ότι ερχόταν η *Πολιτιστική Ομάδα*.

Αν υπήρχε κάτι στο οποίο η Ευανθία ήταν καλά εκπαιδευμένη, αυτό ήταν το να αναγνωρίζει αμέσως τις ευκαιρίες. *Πολιτιστική Ομάδα*; Να μια μεγάλη και απρόσμενη! (Που άλλωστε έλυσε στη στιγμή, πραγματικά αυτή τη φορά, και το μυστήριο των γκράφιτι του χωριού). Θα μπορούσε να γνωριστεί με την ομάδα και να τη συνδυάσει με την ταινία, και ως θέμα, αλλά και για την προώθηση. Ποια *Πολιτιστική Ομάδα* δεν θα προωθούσε μια ταινία στην οποία η ίδια πρωταγωνιστεί; Μπορεί να άνοιγε νέες πόρτες για την ταινιούλα της, πέρα από το ετήσιο φεστιβάλ μικρομηκάδων.

Ευπνούσε τώρα με το πρώτο φως κι έγγραφε το σενάριό της. Η ιδέα της Ευρώπης είχε εγκαταλειφθεί. Η τελική της ιδέα ήταν σαν παραμύθι του Μεσαίωνα μεταφερμένο στην εποχή μας. Ήταν η ιστορία ενός AMORE, ενός έρωτα δηλαδή ανάμεσα στη δασκάλα, που νοίκιαζε ένα σπίτι στο κάστρο κι ενός ζωγράφου που βρέθηκε στο χωριό για το τοπίο και την αρχιτεκτονική, έμεινε στον ξενώνα και προσπαθούσε να κατακτήσει τη δασκάλα με γκράφιτι. Χώρισε την ταινία σε τρία μέρη. Στο πρώτο η δασκάλα μαθαίνει γράμματα στα παιδιά. (Οι λήψεις έγιναν στην Αθήνα με τη βοήθεια μιας φίλης της δασκάλας, που της βρήκε παιδιά). Στο δεύτερο ο ζωγράφος ερωτεύεται (αυτό τραβήχτηκε στο χωριό, όπου πήγε με τους ηθοποιούς για τρεις μέρες) και στο τρίτο τα παιδιά του σχολείου (τα προτίμησε τελικά από την *Πολιτιστική Ομάδα* γιατί τα είχε έτοιμα από τη φίλη της, άλλωστε ήταν χαριτωμένα) βοήθησαν τον ζωγράφο στην κατάκτηση. (Δυο τρεις σκηνές από αυτό το κομμάτι, ανάμεσα τους και η ερωτική, τραβήχτηκαν στο χωριό και μετά μονταρίστηκαν με λήψεις της Αθήνας).

Αν μη τι άλλο, η ταινία της ήταν ευχάριστη. Ατού της οι εικόνες του χωριού, το σασπένς (στο μεγαλύτερό της μέρος ο θεατής δεν ξέρει ποιος κάνει τα γκράφιτι) και η ερωτική σκηνή, που είχε την ιδέα να την προβάλει σαν θέατρο σκιών στο μυστηριώδη άσπρο τοίχο. Άλλα αβαντάζ ήταν η μουσική (ο συνθέτης ήταν φίλος της, την έγγραψε στο άψε σβήσε) και μια πανέμορφη μελαχρινή δασκάλα, που ήταν στη real life η τραγουδίστρια ενός χιπ χοπ συγκροτήματος.

Το καλοκαίρι η ταινία ήταν έτοιμη και κανόνισε να την προβάλει στο χωριό, στα πλαίσια των εκδηλώσεων της *Πολιτιστικής Ομάδας*. (Που θα περιλάμβαναν επίσης ένα θεατρικό, μουσικές βραδιές, εκθέσεις και απαγγελίες). Στον οικείο πια ξενώνα την υποδέχτηκαν εικοσάχρονα αγόρια και κορίτσια από

διάφορες χώρες αλλά και αρκετοί μεγαλύτεροι εξ ίσου ενθουσιώδεις. Ανάμεσά τους ένας ευχάριστος άντρας γύρω στα τριανταπέντε, που μιλούσε πολύ παραστατικά, ενώ παράλληλα δούλευε όπως όλοι (δεν υπήρχε επικεφαλής) για την προετοιμασία των εκδηλώσεων. Της συστήθηκε ως Χρήστος και χρειάστηκε μισή ώρα κεφάτου γεύματος, μια μεγάλη αλυσίδα από τυχαία λόγια και η ανάκληση στη μνήμη της αυτών που της είχε πει σχετικά ο Έλι, για να αντιληφθεί η Ευανθία, με έκπληξη και δέος, ότι είχε μπροστά της τον διάσημο Zerpelin αυτοπροσώπως. Έμαθε επίσης ότι το σπίτι της Φιλιώς, επάνω στο κάστρο, ήταν μιας θείας του και τους το είχε παραχωρήσει ως στέγη της *Πολιτιστικής Ομάδας*.

Δεν ρώτησε γιατί δεν της τα είχαν πει όλα αυτά οι ντόπιοι. Βεβαίως αποφεύγει να ρωτάει, αλλά τώρα είχε ένα λόγο παραπάνω: δεν ήθελε να φανεί διαφορετική από τους άλλους. Είχε αρχίσει να καταλαβαίνει πως ούτε η *Πολιτιστική Ομάδα* ούτε το χωριό πολυενδιαφέρονταν για διασημότητες, απλώς ο καθένας έκανε ήσυχα τη δουλειά του και αν χρειαζόταν βοηθούσε τον άλλον. Ρώτησε όμως για το AMORE (στο κάτω κάτω ήταν το θέμα της ταινίας της) και ο Zerpelin της αποκάλυψε ότι ήταν ένα από τα πρώτα του γκράφιτι, που τα ζωγράφιζε ακόμα καμιά φορά εδώ κι εκεί, για να θυμάται τη φάση με τα φιλαράκια μπροστά στους τοίχους της γειτονιάς του. Τα άλλα δύο, το ROCK και το ρολόι, τα είχαν κάνει δύο από τα μέλη της ομάδας το προηγούμενο καλοκαίρι. Όσο για το φως στο σπίτι του κάστρου, κάποιος ντόπιος είχε αναλάβει να το φροντίζει, καθώς είχε μέσα πράγματα αξίας: ηχεία, υπολογιστές, σκηνικά.

Το ίδιο βράδυ ασχολήθηκε πρώτα με τα ρούχα της: κατάρχωνιασε τα ακριβά εξώπλατα που της είχε πάρει η μαμά και ξεχώρισε δύο απλά τισέρτ, καθώς είχε προσέξει ότι τα κορίτσια της ομάδας ντύνονταν έτσι. Μετά άνοιξε το λάπτοπ κι έμαθε ότι ο Zerpelin ήταν ζωγράφος με λαμπρές σπουδές (μολονότι, πρό-

σεξε, άσημης καταγωγής), που χάραξε μόνος του δική του πορεία και σήμερα είναι ο πιο καταξιωμένος τοιχογράφος της Ευρώπης και ένας από τους πρώτους στον κόσμο. (Ήδη, εκτός από τις τοιχογραφίες, οι πίνακές του έχουν μπει στο χρηματιστήριο της τέχνης). Κατέβασε μερικά έργα του (ανάμεσά τους κι αυτά που είχαν δει με τον Έλι) και τα κοίταξε αρκετή ώρα με προσοχή, σφίγγοντας τα χείλη, τρίβοντας τη μύτη και σηκώνοντας τις αφέλειες από το μέτωπο.

Το πρωί πήγαν όλοι βόλτα στο κάστρο κι η Ευανθία τραβούσε με την κάμερα τα πάντα, αλλά ο Zeppelin δεν την πρόσεξε: φωτογράφιζε κι αυτός, μεθοδικά, κάποιες λεπτομέρειες. Εκείνη έδειχνε λίγο αγχωμένη, πράγμα μάλλον φυσικό (πρώτη φορά έκανε στενή παρέα με έναν επιτυχημένο), μα και κάπως θλιμμένη, ίσως γιατί τον άκουσε μια στιγμή να μιλάει στο τηλέφωνο (γερμανικά) σε τόνο προσωπικό. Της χαμογελούσε όμως, όπως και οι άλλοι –που φαίνονταν να γνωρίζονται καλά μεταξύ τους κι ωστόσο, πρόσεξε η Ευανθία, έκαναν ο καθένας ό,τι ήθελε, χωρίς να ενοχλείται καθόλου το σύνολο.

Το μεσημέρι ήπια άφθονο κρασί, που εγκατέστησε τον ωραίο Zeppelin οριστικά στο μυαλό της, και από το βράδυ θα στοιχηματίζαμε πως ήταν πια η ηρωίδα της ταινίας της: το φεγγαρόφωτο έκανε το κάστρο παραμυθένιο, ο άσπρος τοίχος έξω από τον ξενώνα περίμενε τη στιγμή που θα δεχόταν τις ενωμένες σκιές των δυο τους (όπως στην ταινία της του ζωγράφου και της δασκάλας) και η κοινή διαμονή τους μέσα στον ξενώνα τη διέγειρε με τον τρόπο της σχολικής πενταήμερης.

Και να την που καταστρώνει με ζήλο την αποπλάνηση, έχοντας χίλια μάτια για τον εαυτό της, κανένα για τον εραστή. Καθώς ελέγχει το σώμα της με χαρούμενη αγωνία, η έξαψη που μπαίνει από τις χαραμάδες (ο Zeppelin μένει στο απέναντι δωμάτιο) και σμίγει με την υγρασία του μπάνιου δεν είναι παρά η γνωστή *έξαψη του κοιτώνα*, αυτή των χαλαρών συνόρων ανάμε-

σα σε κρεβάτια ύπνου, μα η Ευανθία, ευτυχισμένη, την ερμηνεύει ως *έρωτα*. Να την λοιπόν τολμηρή, με το ανήσυχο μελένιο δέρμα και το σκούρο ρουζ στα μήλα που εξέχουν. Φοράει ένα μικρό μπλε κιλοτάκι και γκρι μακό. Δεν είναι ψεύτικη ή χυδαία, είναι αληθινή και λαμπερή και δεν χορταίνει την μορφή της στον καθρέφτη. Σηκώνει τη λεπτή μύτη με απόφαση, φτιάχνει τις αφέλεις, στήνεται πίσω από την πόρτα να ακούσει. Την κρίσιμη στιγμή την ανοίγει και γλιστράει έξω.

«Ω, καλησπέρα», είπε μόνο εκείνος χαμογελώντας και μπήκε στο δωμάτιό του.

Όποτε πάντως, με την παρέα, ξεχνούσε το βασανάκι, χαιρόταν τη νέα κατάσταση: όχι μόνο τα καλντερίμια ήταν πια γεμάτα αστεία, σχέδια για το μέλλον και χιπ χοπ ρυθμούς από κινητά, όχι μόνο τα τρία γκράφιτι κάθε άλλο παρά ήταν κρυμμένα και αταίριαστα, αλλά, το πιο παράξενο, το χωριό το ίδιο δεν *έμοιαζε με χωριό*. Ούτε όμως και με πόλη. Ήταν μια άλλου είδους κοινότητα, κομμάτι ενός ευρύτερου, αποκεντρωμένου οργανισμού, που υπήρχε διασκορπισμένος όλο το χρόνο κι απλώς εκδηλωνόταν τώρα, σ' αυτό τον τόπο. Είχαν και εμπόριο, ένα πανηγύρι που διέθετε από τυριά και μυρωδικά μέχρι βιβλία, σιντί και τισέρτ. Τέλος θα μπορούσε να πει κάποιος (ακόμα και η Ευανθία, αν δεν σκεφτόταν τόσο τον Zeppelin) ότι ζώα, δέντρα και ουρανός συμμετείχαν εξ ίσου στην ακτινοβολία αυτής της ενέργειας.

Ένα βράδυ είπε μαζί με άλλους ένα αυτοσχέδιο τραγούδι σε ρυθμό χιπ χοπ. Το χάρηκε κι ένιωσε ζεστά, μετά είπε μέσα της σαν να αποστήθιζε μάθημα: *να είμαι πιο απλή, να χαίρομαι*. Μα κι αυτό δεν κράτησε, γιατί ένιωσε πως ούτε εκεί ήταν το πρόβλημά της. Κουβεντιάζοντας με μέλη της ομάδας από άλλες χώρες είδε πως η ζωή τους ήταν εξ ίσου, αν όχι περισσότερο, ρευστή κι αβέβαιη, άλλωστε παντού η ζωή έτσι ήταν πια. Η διαφορά τους ήταν ότι εκείνοι χάραζαν μόνοι τους ένα σταθερό,

δικό τους δρόμο και τον ακολουθούσαν για καιρό με πάθος και μέθοδο.

Τη νύχτα της ταινίας της είχε φορέσει για την περίπτωση το μαύρο της φόρεμα κι ένιωθε βασίλισσα. Μόνο στον Zerrelin κρατούσε λίγο ύφος, με το ζόρι. Για το πού ακριβώς θα γινόταν η προβολή υπήρξε μια διαφωνία: όπως της εξήγησαν, διέθεταν δύο χώρους προβολής. Την μπροστινή μεριά του άσπρου τοίχου, που έβλεπε στο πλάτωμα μπροστά στον ξενώνα και ήταν η πιο επίσημη - δηλαδή τοποθετούσαν καρέκλες και προσκαλούσαν και τις όποιες αρχές - και την πίσω μεριά του, στην οποία είχαν τοποθετήσει λαξεμένες πέτρες και κάθονταν επάνω για να δουν το προβαλλόμενο. Συνήθως αυτή τη χρησιμοποιούσαν μεταξύ τους ή για τα παιδιά του σχολείου. Τελικά επικράτησε η πιο επίσημη. Πριν την προβολή μια κοπέλα (ασχημούλα και με άχρωμη φωνή, πρόσεξε η Ευανθία με απογοήτευση) διάβασε ένα κείμενο που έλεγε πως η ταινία της μιλούσε για το πιο σπουδαίο πράγμα στον κόσμο, την αγάπη.

Το φθινόπωρο την πήγε στο φεστιβάλ μικρομηκάδων κι εκεί το ηθικό της ανέβηκε πολύ όταν την είδε δίπλα σε άλλες. Το τρίτο ή τέταρτο βράδυ όμως, μέσα στην ομίχλη της επαρχιακής πόλης την έπνιξε η μελαγχολία. Θυμήθηκε τον όμορφο Zerrelin που τώρα θα ζωγράφιζε τοιχογραφίες σε κάποια μεγαλούπολη, αλλά θυμήθηκε και τη Γερμανίδα του. Δεν μπορούσε να τον ενοχλήσει. Στο ξενοδοχείο, μεθυσμένη λίγο, καθώς οι μικρομηκάδες τα πίνανε πριν παρέα σε ένα ταβερνάκι, τηλεφώνησε μετά από καιρό στον Έλι.

Ήταν με την ποδοσφαιρική ομάδα κάπου στην επαρχία, και ήταν όπως πάντα πολύ γελαστός. Άνοιξε η καρδιά της ακούγοντάς τον, μα σφίχτηκε όταν της είπε ότι περίμενε γιο. Έκλεισε ψελλίζοντας μηχανικά ευχές και βγήκε στο μπαλκόνι. Κοίταξε αφηρημένη στο βάθος του δρόμου τον κινηματογράφο του φεστιβάλ, φωταγωγημένο και με τις σημαίες κρεμασμένες στη

σειρά πάνω από την είσοδο. Πολλές από αυτές δεν τις αναγνώριζε, αν και από κοντινές χώρες.

Την τελευταία μέρα στην έξοδο του κινηματογράφου η Ευανθία ένιωσε μια απότομη δροσιά: βρίσκονταν βόρεια κι ο κρύος αέρας κατέβαινε ήδη από τις ψηλές οροσειρές των Βαλκανίων. Σκέφτηκε προς στιγμήν άγρια φαράγγια και φεγγαρόφωτα, έπειτα στρέφοντας το βλέμμα είδε την κοπέλα από το Ιράν, που έμπαινε μαζί με την ομάδα της στο αυτοκίνητο για το αεροδρόμιο. Η μαντίλα της ξεχώριζε, η ταινία της επίσης. (Η Ευανθία παρατηρούσε με περιέργεια τη μαντίλα).

Εκείνη την τελευταία νύχτα πήγαν να γλεντήσουν σ' ένα κουτούκι. Χόρεψαν, ήπιαν, αστειεύτηκαν και τέλος χαιρετίστηκαν διαχυτικά, ίσως για πάντα. Το πρωί, λίγο πριν το ταξί βγει από την άδεια πόλη, η Ευανθία ύψωσε με βαρύ ακόμα κεφάλι το βλέμμα στο μουντό ουρανό. Ακούμπησε μετά στο τζάμι και στο βάθος του μυαλού της τρεμόπαιξε μια υπόσχεση. Ύστερα χαμήλωσε τα μάτια και διάβασε για πολλοστή φορά στο περιοδικό που κρατούσε:

«Με την ψηφιακή κάμερα στο χέρι, η ταλαντούχα Ε.Γ., στην πρώτη της ταινία μικρού μήκους, το AMORE, φτιάχνει ένα πολυεπίπεδο love story, σύγχρονο και νεανικό αλλά παράλληλα διαχρονικό και με πολλά traditional στοιχεία, υποστηριζόμενα γερά από το επιβλητικό τοπίο ενός ερημωμένου ελληνικού χωριού, όπου η ζωή έχει μείνει πίσω. Στα συν της ταινίας η γνωστή μας από το group *Ασημένιο δάκρυ* πανέμορφη Β.Χ., που υποδέεται τη δασκάλα με γοητευτική originality και ένα ερασιτεχνικό γκράφιτι με τη λέξη AMORE, που χάρη στο φρέσκο βλέμμα της Ε.Γ. ανάγεται όχι μόνο σε πολλαπλό σύμβολο μα και σε έργο με αληθινή εικαστική αξία».